

Польща І.

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Богуславський В.

завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ, ФІЗИЧНОЇ, МЕДИКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Національна поліція, як складова частина сектору безпеки й оборони України, є важливою силовою структурою. Служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень [1]. Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» [1] працівники поліції виконують як службові завдання в мирний час, так і запроваджені під час воєнного стану службово-бойові завдання в рамках їх правоохоронної діяльності. Для забезпечення їхньої здатності ефективно виконувати завдання в умовах збереження громадського порядку і безпеки необхідна професійна підготовка поліцейських.

Зауважимо, що основою забезпечення належного рівня виконання поліцейськими своїх професійних обов'язків є тактико-спеціальна підготовка – індивідуальна тактична підготовка до дій у типових й екстремальних ситуаціях, а також підготовка до таких дій у складі службових нарядів і груп.

Така підготовка поліцейських передбачає формування необхідного рівня знань, умінь та навичок, що забезпечують ефективне виконання ними своїх службових повноважень. До умінь та навичок відносяться: а) стрільба: майстерність в обробці та використанні зброї; б) самозахист: вміння захищати себе та інших від фізичної небезпеки; в) переговори: навички спілкування та переговорів у напружених ситуаціях; г) реагування на екстремальні ситуації: ефективне реагування на надзвичайні ситуації, такі як терористичні атаки, вибухи, гучні акції тощо; е) комунікація: вміння ефективно комунікувати з громадою та з іншими правоохоронними органами.

З метою вдосконалення системи службової підготовки поліцейських Наказом МВС України від 26.01.2016 № 50 затверджено «Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України»

[2]. Воно визначає порядок планування, проведення та обліку занять, здійснення контролю знань, умінь та навичок осіб молодшого, середнього та вищого складу Національної поліції України. Під службовою підготовкою розглядають систему заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь та навичок працівника поліції з урахуванням специфіки та профілю його службової діяльності [2].

Тобто одним з основних завдань службової підготовки є підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей поліцейських з метою забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки [3, с. 102].

Зауважимо, що на законодавчому рівні визначені види службової підготовки, до яких належать:

1) функціональна підготовка – комплекс заходів, спрямований на набуття і вдосконалення поліцейським знань, умінь та навичок у сфері нормативно-правового забезпечення службової діяльності, необхідних для успішного виконання ним службових обов'язків [2];

2) загальнопрофільна підготовка – комплекс заходів, спрямований на набуття і вдосконалення поліцейським умінь та навичок практичного застосування теоретичних знань щодо формування готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику, а також надання домедичної допомоги в процесі виконання службових завдань [2];

3) тактична підготовка – комплекс заходів, спрямований на набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику [2];

4) вогнева підготовка – комплекс заходів, спрямований на вивчення поліцейським основ стрільби з вогнепальної зброї, правомірного її застосування та вдосконалення навичок безпечного поводження з нею, швидкісної та влучної стрільби по нерухомих і рухомих цілях, з різних положень, в обмежений час, в русі тощо [2];

5) фізична підготовка – комплекс заходів, спрямований на формування та вдосконалення рухових умінь і навичок, розвиток фізичних якостей та здібностей поліцейського з урахуванням особливостей його професійної діяльності [2].

Зауважимо, що здобувачі вищої освіти у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання вивчають навчальну дисципліну «Тактико-спеціальна підготовка» одночасно з дисциплінами «Вогнева підготовка», «Спеціальна фізична підготовка», «Тактична медицина». Покращення рівня тактичної підготовки співробітників поліції досягається шляхом систематичного та інтенсивного навчання. В умовах воєнного стану підвищення вимог до тактичної підготовки обумовлюють такі важливі

напрями навчання співробітників поліції як: адаптація до нових змін, удосконалення чинної форми та пошук нових методів навчання.

Базовими спрямуваннями покращення рівня тактичної підготовки співробітників поліції варто вважати вдосконалення професійної та методичної майстерності серед командирів підрозділів, керівників занять, поліпшення організації та методики проведення занять та навчань, а також інтегрування передового досвіду у навчання. До передового досвіду у навчанні доречно долучити використання мультимедійного забезпечення для моделювання та створення умов обставин в різних типових службових ситуаціях повсякденного життя поліцейських [4, с. 62]. Важливим чинником удосконалення рівня службової підготовки поліцейських є зміцнення їх мотивації до покращення своїх навичок та умінь, якими вони володіють у певний час.

До загальних шляхів удосконалення тактико-спеціальної та вогневої підготовки поліцейських можна віднести:

а) індивідуалізацію навчання (врахування особистих особливостей курсантів, їхніх здібностей та рівня підготовки);

б) послідовність навчання (навчання повинно проходити від простого до складного, з поступовим підвищенням рівня складності завдань);

в) використання симуляційних та практичних вправ. Вони дозволяють курсантам відтворити реальні ситуації та відпрацювати свої навички в безпечних умовах;

г) використання сучасного обладнання: вогнепальні тренажери, віртуальна реальність та інші технології, що дозволяє курсантам отримати реалістичний досвід та покращити свої навички [5];

д) застосування інтерактивних методів навчання, таких як групові дискусії, рольові ігри та ситуаційні завдання, що сприяють розвитку аналітичних та комунікативних навичок курсантів.

Основним напрямом розвитку вогневої підготовки працівників Національної поліції України є пошук засобів і методів, а також ефективних шляхів удосконалення вмінь і навичок, спрямованих на поліпшення якості професійної підготовки до рівня сучасних вимог. Успішне відпрацювання стрілецьких вправ забезпечується наявністю такої навчально-матеріальної бази, яка б давала змогу моделювати різноманітні обставини та проводити комплексні заняття з використанням різноманітних технічних засобів. Також важливим у сучасних умовах є використання інноваційних форм, методик навчання і новітніх науково-технічних засобів [6, с. 62].

Важливим напрямом навчання з вогневої підготовки є використання електронних стрілецьких тренажерів. Електронний стрілецький тренажер – це спеціальний програмно-апаратний комплекс, що застосовується для моделювання реальних умов стрільби з різних видів стрілецької зброї. Він дає можливість виконувати всі основні елементи техніки стрільби.

Використання електронного стрілецького тренажера робить тренування без набоїв наочним і зрозумілим [7].

Удосконалення фізичної підготовки фахівців Національної поліції в умовах воєнного стану є надзвичайно важливою та актуальною темою. Для підвищення рівня готовності та фізичної витривалості можна вжити такі заходи, як: регулярні тренування, включаючи біг, плавання, аеробіку та силові вправи; спеціалізовані тренування – тактичні тренування, навчання роботі зі спеціальним спорядженням та навички першої допомоги на полі бою; спеціалізовані курси з фізичної підготовки та тактичного навчання: індивідуальний підхід до здібностей фахівців; збалансоване харчування [8. с. 58].

Таким чином, питання удосконалення рівня тактико-спеціальної, вогневої, фізичної, медико-тактичної підготовки кадрів сил безпеки й оборони України, зокрема працівників Національної поліції, завжди були актуальними як в мирний час, так і в умовах воєнного стану.

Службова підготовка працівників поліції є одним з пріоритетних напрямів діяльності органів поліції, яка передбачає підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей поліцейських.

Основними шляхами підвищення рівня такої підготовки вважаються такі, як: вдосконалення професійної та методичної майстерності викладачів занять; покращення змісту, організації та методики проведення занять та навчань; систематичне та інтенсивне навчання; поширення передового досвіду; адаптація до нових змін; використання симуляційних та практичних вправ; використання сучасного обладнання; регулярні тренування.

Тож для професійного виконання завдань поліцейського у сучасних умовах воєнного стану важливим є удосконалення своїх професійних навичок, а саме знань з тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та медико-тактичної підготовки.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. № 580-VIII.
2. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26.01.2016. № 50.
3. Власенко І. В., Котелюх М. О. Напрями вдосконалення службової підготовки працівників Національної поліції України. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. Харків: ХНУВС, 2019.–С. 102-107.
4. Тінін Д. Г. Удосконалення службової підготовки працівників Національної поліції України з використанням інтерактивного мультимедійного обладнання. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С 60-63.
5. Нові підходи у методиці викладання вогневої підготовки під час воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. URL : <http://journalapp.uzhnu.edu.ua/article/view/>.
6. Плахотний А. П. Вогнева підготовка як основа службово-бойової діяльності поліцейських в сучасних умовах воєнного часу. Матеріали Регіональної науково-практичної конференції. ДДУВС, 30.06.2022. С. 62 – 63.
7. Матросов М. В., Атаманенко І. О., Арабаджі О. М. Методичні рекомендації щодо викладання вогневої підготовки в підрозділах Національної гвардії України. *Молодий вчений* № 11 (75) .2019. С 146-150.

8. Коробкова О., Богуславський В. Шляхи покращення рівня фізичної працездатності майбутніх офіцерів Національної поліції у вищих закладах зі специфічними умовами навчання. Матеріали науково-практичного семінару. ЛьвДУВС, 17.11. 2023. С.58-60.

Попова О.

курсант 1-го курсу ННІ права
та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції

Порохнявий А.

викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Сучасна роль поліції вимагає високого рівня фізичної підготовки її працівників для успішного виконання службових обов'язків та забезпечення громадського порядку. Фізична готовність стає ключовим елементом, який визначає ефективність втручання поліції у різноманітні ситуації, починаючи від реагування на злочини до управління непередбачуваними екстремальними обставинами. Забезпечення адекватної фізичної підготовки працівників поліції вимагає системного та ефективного контролю. У даній роботі розглядаються методи контролю фізичної підготовки працівників поліції, які спрямовані на вдосконалення їхніх фізичних здібностей та загального стану здоров'я. Аналіз цієї теми важливий не лише для забезпечення оптимальної працездатності поліцейських, але й для збільшення рівня безпеки в громаді. Розгляд різноманітних методів контролю дозволить визначити найбільш ефективні стратегії та підходи до управління фізичною підготовкою працівників поліції у сучасних умовах.

Як ідеться в Наказі МВС № 50 Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, основними завданнями службової підготовки є:

– підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей поліцейських для забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки;

– вивчення нормативно-правових актів, які регламентують діяльність Національної поліції України;